MÄÄRUSED

KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) nr 1398/2014,

24. oktoober 2014,

millega kehtestatakse vabatahtlikuks kandideerijate ja ELi humanitaarabi vabatahtlikega seotud normid

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 3. aprilli 2014. aasta määrust (EL) nr 375/2014, millega asutatakse Euroopa vabatahtlik humanitaarabikorpus (ELi humanitaarabi vabatahtlikke käsitlev algatus) ([1]), eriti selle artikli 9 lõiget 2,

ning arvestades järgmist:

(1) Määruse (EL) nr 375/2014 kohaselt peaks komisjon kehtestama nii normid kui ka menetlused, mis hõlmavad vajalikke tingimusi, korda ja nõudeid, mida lähetavad ja vastuvõtvad organisatsioonid peavad kohaldama, kui nad kolmandates riikides toimuvate humanitaarabioperatsioonide toetamiseks selgitavad välja, valivad, valmistavad ette, juhivad ja lähetavad vabatahtlikuks kandideerijaid ja ELi humanitaarabi vabatahtlikke. Määrusega (EL) nr 375/2014 on ette nähtud, et nimetatud normid tuleb vastu võtta delegeeritud õigusaktidega ja menetlused rakendusaktidega.

(2) Kõiki ELi humanitaarabi vabatahtlike algatusega seotud sidusrühmi, sh vabatahtlikke endid ning neid lähetavaid ja vastuvõtvaid organisatsioone, tuleks julgustada algatuse raames ühist identiteeditunnet looma.

(3) ELi humanitaarabi vabatahtlike algatuse raames kasutatavas pädevusraamistikus tuleb määratleda valdkonnaülesed pädevused, mida nõutakse paljudes vabatahtliku töö ja tööhõive sektorites, ning esitada ka eripädevused, mida vajatakse ELi humanitaarabi vabatahtlike algatuses ja humanitaarabi valdkonnas töötamiseks. Raamistik peaks sisaldama ka erialaste pädevuste mittetäieliku loetelu. Ühtse pädevusraamistiku alusel saaks tagada vabatahtlikuks kandideerijate tõhusa ja vajaduspõhise väljavalimise ja ettevalmistamise.

(4) Selleks et ELi humanitaarabi vabatahtlike pädevusi, õpivajadusi ja õpitulemusi saaks dokumenteerida ja hinnata, peaksid nad kogu algatuses osalemise aja jooksul järgima hõlpsasti kasutatavat õppe- ja arenguplaani. Õppe- ja arenguplaani väljatöötamisel lähtutakse noortepassi ([2]) ja Europassi ([3]) algatuste käigus saadud kogemustest.

(5) ELi humanitaarabi vabatahtlike algatuses osalemine võib tänu omandatud teadmistele, oskustele ja pädevustele suurendada vabatahtlike tööalast konkurentsivõimet. See annab kinnitust ka nende solidaarsusest abi vajavate inimestega ja valmisolekust edendada nähtavalt Euroopa kodanikuaktiivsust. Seetõttu tuleks konkreetsete sätetega võimalikult suurel määral hõlbustada ELi humanitaarabi vabatahtlike mitteformaalse ja informaalse õppe valideerimist kooskõlas nõukogu 20. detsembri 2012. aasta soovitusega mitteformaalse ja informaalse õppe valideerimise kohta ([4]).

(6) Normid, millega reguleeritakse lähetavate ja vastuvõtvate organisatsioonide vahelisi partnerlusi, on olulised nii humanitaarabisektori kui ka vabatahtlike organisatsioonide jaoks. Need normid aitavad saavutada rakendusorganisatsioonide vahel partnerluste loomise eesmärki ning nendes kajastub organisatsioonide vastastikune vastutus ELi humanitaarabi vabatahtlike algatuse eesmärkide saavutamise eest ja ELi humanitaarabi vabatahtlike kui üksikisikute eest. Määratleda tuleb põhimõtted, millele partnerlus tugineb, ning partnerlusleping peaks vastama miinimumnõuetele, et partneritel oleks võimalik taotleda ja juhtida projekte, mis hõlmavad ELi humanitaarabi vabatahtlike lähetamist kolmandatesse riikidesse.

([1]) ELT L 122, 24.4.2014, lk 1.
([2]) https://www.youthpass.eu/et/youthpass/.
([3]) https://europass.cedefop.europa.eu/editors/et/esp/compose#.
([4]) ELT C 398, 22.12.2012, lk 1.

(7) Võrdsete võimaluste ja mittediskrimineerimise põhimõtted on sätestatud liikmesriikide ja liidu õigusaktides ning lähetavad ja vastuvõtvad organisatsioonid peaksid neid põhimõtteid alati järgima ja nende kasutamist edendama. Ette on aga nähtud ka võimalus teha vajaduse korral organisatsiooni töö eripärast tulenevalt erandeid seoses ELi humanitaarabi vabatahtlike rolli ja neile esitatavate nõuete määratlusega.

(8) Asjaomaste liikmesriikide ja liidu õigusnormide ning vastuvõtva riigi õigusnormide järgimine on äärmiselt oluline. Selle eest vastutavad lähetavad ja vastuvõtvad organisatsioonid, kes on samuti kohustatud teavitama ELi humanitaarabi vabatahtlikke nende õigustest ja seadusjärgsetest kohustustest, mis tulenevad nendest õigusnormidest, ning nende õigusest kindlustuskaitsele. Vabatahtlike lähetamise eeltingimus on nende selge õiguslik seisund, mis tuleks seepärast määratleda lähetava organisatsiooni ja ELi humanitaarabi vabatahtliku vahelises lähetuslepingus. Eritähelepanu tuleks pöörata ka isikuandmete kaitsele, vajadusele käituda eetiliselt vastavalt käitumisjuhendile ning laste ja haavatavate täiskasvanute kaitsele, mille juurde kuulub seksuaalse kuritarvitamise suhtes täisleppimatuse põhimõtte kehtestamine.

(9) Selleks et tagada ELi humanitaarabi vabatahtlike algatuse õigeaegne rakendamine, on vaja, et käesolev määrus jõustuks kiiresti, kuna sellega kehtestatakse normid, millele tuginedes lähetavad rakendusorganisatsioonid ELi humanitaarabi vabatahtlikke kolmandatesse riikidesse,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

1. PEATÜKK

ÜLDSÄTTED

Artikkel 1

Reguleerimisese

Käesoleva määrusega kehtestatakse vabatahtlikuks kandideerijate ja ELi humanitaarabi vabatahtlikega seotud normid järgmistes määruse (EL) nr 375/2014 artikli 9 lõikes 2 loetletud valdkondades:

a) pädevusraamistik, mida kasutada vabatahtlike väljaselgitamiseks, valimiseks ja ettevalmistamiseks noorem- või vanemspetsialistidena;

b) sätted, millega tagatakse võrdsed võimalused ja mittediskrimineerimine väljaselgitamise ja valimise protsessis;

c) sätted, millega tagatakse lähetavate ja vastuvõtvate organisatsioonide vastavus asjaomasele riiklikule ja liidu õigusele ning vastuvõtva riigi õigusele;

d) normid lähetavate ja vastuvõtvate organisatsioonide partnerluse kohta ning

e) sätted, mille alusel tunnustada ELi humanitaarabi vabatahtlike omandatud oskusi ja pädevusi kooskõlas olemasolevate asjaomaste liidu algatustega.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse määruse (EL) nr 375/2014 artiklis 3 ja määruse (EL) nr 375/2014 artikli 9 lõike 3 alusel vastu võetavas komisjoni rakendusmääruses sätestatud määratlusi. Samuti kasutatakse järgmisi mõisteid:

a) „pädevus" — vastavalt Euroopa lähteraamistikus võtmepädevuste kohta elukestvas õppes ([1]) sätestatud määratlusele asjakohane teadmiste, oskuste ja suhtumiste kogum, mis võimaldab ELi humanitaarabi vabatahtlikul panustada vajaduspõhise humanitaarabi andmisesse;

b) „valdkonnaülesed pädevused" — pädevused, mida nõutakse paljudes vabatahtliku tegevuse ja tööhõive sektorites ning mis ei ole humanitaarabi valdkonnale eriomased;

([1]) ELT L 394, 30.12.2006, lk 10.

c) „eripädevused" — pädevused, mis on vajalikud ELi humanitaarabi vabatahtlike algatuse ja humanitaarabi valdkonna jaoks laiemalt;

d) „erialased pädevused" — pädevused, mis tulenevad humanitaarabi valdkonnas olulistest eriteadmistest;

e) „õpitulemused" — vastavalt Euroopa kvalifikatsiooniraamistikus ([1]) sätestatud määratlusele tõendid selle kohta, mida õppur teab, millest ta aru saab ja mida ta on võimeline tegema pärast õppeprotsessi lõppu. Neid väljendatakse teadmiste, oskuste ja pädevuste kaudu.

2. PEATÜKK

PÄDEVUSRAAMISTIK

Artikkel 3

Pädevusraamistik

1. ELi humanitaarabi vabatahtlike algatuse raames kasutatav pädevusraamistik koosneb kolmest osast:

a) valdkonnaülesed pädevused,

b) eripädevused ja

c) erialased pädevused.

2. Pädevusraamistik on mõeldud kasutamiseks:

a) nooremspetsialistidele, eelkõige hiljuti ülikool lõpetanutele, kellel on vähem kui viis aastat töökogemust ja vähem kui viis aastat kogemust humanitaarabi valdkonnas, ning

b) vanemspetsialistidele, kellel on vähemalt viis aastat töökogemust juhtival või spetsialisti ametikohal.

3. Pädevusraamistik aitab kaasa ELi humanitaarabi vabatahtlike jätkuva isikliku arengu edendamisele algatuses osalemise eri etappide jooksul ja selle abil mõõdetakse nende edasijõudmist. Pädevuste saavutamise taset hinnatakse kooskõlas Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku lähenemisviisiga järgmisel skaalal:

a) 4. tase: suurepärane;

b) 3. tase: väga hea;

c) 2. tase: vajab arendamist;

d) 1. tase: kasin.

4. Põhiliste pädevuste määratlused on esitatud lisas.

Artikkel 4

Õppe- ja arenguplaan

1. Õppe- ja arenguplaanis esitatakse õpitulemused, mille ELi humanitaarabi vabatahtlik peaks saavutama, ning teave ELi humanitaarabi vabatahtliku eeldatavate pädevuste, õpivajaduste ja saavutuste kohta ELi humanitaarabi vabatahtlike algatuses osalemise eri etappide jooksul.

([1]) ELT C 111, 6.5.2008, lk 1.

2. Õppe- ja arenguplaanis esitatakse järgmine teave:

a) põhiandmed ELi humanitaarabi vabatahtliku kohta;

b) põhiteave vabatahtliku praktikakoha kohta ja tema ülesannete kirjeldus;

c) pädevusraamistikus esitatud pädevused ning hinnang vabatahtliku töö- ja õpitulemustele pädevuste lõikes;

d) vajaduse korral õpivajadused ja kavandatud enesearendusmeetmed;

e) koolituse või praktika jooksul läbitud kursused ning

f) muu asjakohane teave.

3. Õppe- ja arenguplaani eri osade kasutamine sõltub ELi humanitaarabi vabatahtliku individuaalsetest vajadustest ja ootustest ning seda ajakohastatakse korrapäraselt, kaasa arvatud järgmistes etappides:

a) vabatahtliku väljavalimine;

b) koolitus, sh praktika, kui see on asjakohane;

c) lähetus ja

d) lähetusejärgne aruandmine, kui see on asjakohane.

3. PEATÜKK

ELI HUMANITAARABI VABATAHTLIKU OMANDATUD OSKUSTE JA PÄDEVUSTE TUNNUSTAMINE

Artikkel 5

Hindamise ja dokumenteerimise protsess

1. ELi humanitaarabi vabatahtliku poolt ELi humanitaarabi vabatahtlike algatuses osalemise jooksul omandatud pädevuste hindamine ja dokumenteerimine aitab:

a) ametialaselt tunnustada omandatud pädevusi, mida saab kasutada tööalaselt ja mis parandavad vabatahtliku tööalast konkurentsivõimet, ning

b) ühiskondlikult tunnustada vabatahtlike panust, mis väljendab liidu väärtusi ja solidaarsust abi vajavate inimestega ning edendab nähtavalt Euroopa kodanikuaktiivsust.

2. Hindamise ja dokumenteerimise ulatust ja protsessi kohandatakse, et see sobiks noorem- või vanemspetsialistile, ning need olenevad ELi humanitaarabi vabatahtliku individuaalsetest vajadustest ja ootustest.

3. Õpikogemuste hindamine ja dokumenteerimine kajastab ELi humanitaarabi vabatahtliku jätkuva arengu protsessi ning selle abil tunnustatakse ja toetatakse õppimist ja arengut vabatahtliku algatuses osalemise eri etappide jooksul. Õpikogemuste hindamine ja dokumenteerimine toimub artiklis 4 osutatud õppe- ja arenguplaani alusel.

4. Lähetavad ja vastuvõtvad organisatsioonid kinnitavad oma valmisolekut toetada ELi humanitaarabi vabatahtlike õpikogemuste hindamist ja dokumenteerimist, et hõlbustada nende ametialast ja ühiskondlikku tunnustamist.

5. Komisjon ja ELi liikmesriigid edastavad vajadusel riikide pädevatele asutustele, kes vastutavad mitteformaalse ja informaalse õppe valideerimise eest, asjakohase teabe ELi humanitaarabi vabatahtlike algatuse ning õpikogemuste hindamise ja dokumenteerimise protsessi kohta, selleks et hõlbustada ELi humanitaarabi vabatahtlike õpikogemuste ametliku valideerimise protsessi nende koduriikides.

Artikkel 6

Ametialane tunnustamine

1. ELi humanitaarabi vabatahtlikud saavad taotluse korral tunnistuse algatuses osalemise kohta. Tunnistuse annab välja komisjon ja see sisaldab vähemalt järgmist teavet:

a) missiooni kuupäevad;

b) lähetava ja vastuvõtva organisatsiooni nimi ja andmed;

c) vabatahtliku juhendaja ja vahetu ülemuse nimi ja andmed;

d) nende isikute nimed ja andmed, kes on lähetavas ja vastuvõtvas organisatsioonis valmis vabatahtlikule soovituse andma;

e) ELi humanitaarabi vabatahtliku põhiülesanded ja -kohustused;

f) ülevaade ELi humanitaarabi vabatahtliku peamistest saavutustest missiooni jooksul;

g) ülevaade ELi humanitaarabi vabatahtliku poolt algatuses osalemise eri etappide jooksul saavutatud õpitulemustest, mida on hinnatud vastavalt käesoleva määruse artikli 3 lõikele 3.

2. ELi humanitaarabi vabatahtliku soovi korral võib tunnistusele lisada õppe- ja arenguplaani koopia.

Artikkel 7

Ühiskondlik tunnustamine

1. Ühiskondlikku tunnustamist edendatakse määruse (EL) nr 375/2014 artiklis 17 nimetatud teavituskavas esitatud tegevustega. ELi humanitaarabi vabatahtlikele antakse võimalus võtta osa avalikkusele suunatud teavitustööst, mille eesmärk on tutvustada algatust ja vabatahtlike panust.

2. Kui see on asjakohane, korraldab komisjon üldsuse teadlikkuse suurendamiseks ja algatuse nähtavamaks muutmiseks kõrgetasemelisi üritusi.

3. Lähetavad organisatsioonid levitavad teavet ELi humanitaarabi vabatahtlike algatuse võrgustiku kohta ja propageerivad selles osalemist, tuues esile, milliseid võimalusi see pakub vabatahtlikele, et püsida kursis humanitaarabi valdkonna küsimustega ja näidata üles Euroopa kodanikuaktiivsust ka pärast lähetuse lõppu.

4. Lähetavad ja vastuvõtvad organisatsioonid teavitavad ELi humanitaarabi vabatahtlikke võimalustest püsida kursis humanitaarabi valdkonna küsimustega ja näidata üles Euroopa kodanikuaktiivsust. Eelkõige julgustavad nad ELi humanitaarabi vabatahtlikke võtma osa ELi ja liikmesriikide korraldatavatest konverentsidest ja õpikodadest, selleks et jagada oma kogemusi asjaomaste sidusrühmadega.

4. PEATÜKK

NORMID LÄHETAVATE JA VASTUVÕTVATE ORGANISATSIOONIDE PARTNERLUSTE KOHTA

Artikkel 8

Partnerluse eesmärk ja liikmed

1. Lähetava ja vastuvõtva organisatsiooni partnerlusega nähakse ette tegevuse korraldus partnerite vahel, kes taotlevad ja juhivad projekte, mis hõlmavad ELi humanitaarabi vabatahtlike lähetamist kolmandatesse riikidesse ja mis võivad hõlmata ka suutlikkuse suurendamise ja/või tehnilise abiga seotud tegevusi.

2. Partnerluse liikmed on lähetavad organisatsioonid, kes vastavad määruse (EL) nr 375/2014 artikli 10 lõikes 3 sätestatud nõuetele, ja vastuvõtvad organisatsioonid, kes vastavad määruse (EL) nr 375/2014 artikli 10 lõikes 4 sätestatud nõuetele.

3. Partnerluse sõlmimisel võivad lähetavad ja vastuvõtvad organisatsioonid kaasata partnerina muid organisatsioone, kes tegutsevad valdkonnas, mis on seotud lõikes 1 nimetatud projektide eesmärkide või tegevustega, selleks et panustada oma erialateadmistega.

4. Kui projektid hõlmavad suutlikkuse suurendamise ja/või tehnilise abiga seotud tegevusi, võivad partneriks olla ka lähetavad ja vastuvõtvad organisatsioonid, kelle suhtes on juba läbi viidud sertifitseerimismenetlus vastavalt määruse (EL) nr 375/2014 artikli 10 lõike 1 alusel vastu võetavale komisjoni rakendusmäärusele, kuid keda ei ole sertifitseeritud, tingimusel et neil on olemas suutlikkuse suurendamise ja/või tehnilise abi vajaduspõhine strateegia.

5. Kui tegemist on projektidega, mis toetavad hädaolukordadele reageerimise operatsioone, võib partnerluse sõlmida ainult lähetavate organisatsioonide vahel.

Artikkel 9

Partnerluse põhimõtted

ELi humanitaarabi vabatahtlike algatuse tegevustega edendatakse riikidevahelisi partnerlusi lähetavate ja vastuvõtvate organisatsioonide vahel, mis tuginevad järgmistele põhimõtetele:

a) võrdsus;

b) ühised väärtushinnangud ja ühine visioon;

c) läbipaistvus;

d) vastutus, aruandekohustus ja usaldusväärsus;

e) vastastikune usaldus ja austus;

f) vastastikune täiendavus, mis põhineb humanitaarabi ja vabatahtlike kogukonna mitmekesisusel ning mille juurde kuulub suure tähelepanu pööramine kohaliku suutlikkuse suurendamisele;

g) paindlikkus ja kohandatavus ning

h) vastastikkuse põhimõtte järgimine vahendite eraldamisel ja eesmärkide seadmisel.

Artikkel 10

Partnerlusleping ja nõuded

1. Enne partnerluse sõlmimist lähetavate ja vastuvõtvate organisatsioonide vahel viivad vastuvõtvad organisatsioonid vajaduse korral koostöös lähetavate organisatsioonidega läbi vajaduste hindamise, võttes arvesse komisjoni hinnangut humanitaarabi vajadustele.

2. Vajaduste hindamine hõlmab vähemalt järgmist:

a) lähetuse riigi haavatavuse ja riski hindamine, kaasa arvatud ELi humanitaarabi vabatahtlike jaoks oluliste turvariskide ning reisimisega seotud ja terviseohtude hindamine;

b) selle kaalumine, kas vastuvõttev organisatsioon on praegu suuteline ELi humanitaarabi vabatahtlikku vastu võtma;

c) nende pädevuste ja suutlikkuste analüüs, millest vastuvõtval organisatsioonil ja kohalikul kogukonnal on praegu puudus, vajaduste kindlakstegemine ja selle analüüsimine, kuidas neid saaks kõige paremini rahuldada;

d) ELi humanitaarabi vabatahtliku poolt eeldatavalt loodava ning vajaduse korral vastuvõtva organisatsiooni ja kohaliku kogukonna jaoks kavandatud suutlikkuse suurendamisest tuleneva lisaväärtuse analüüs.

3. Partnerluslepingule kirjutavad alla kõik partnerid, et tagada järgmiste partnerluse miinimumnõuete täitmine:

a) partnerlused põhinevad kokkuleppel, mis käsitleb ühiseid väärtushinnanguid ja ühist visiooni, eelkõige vabatahtliku töö ja humanitaarabi osas;

b) iga partneri loodav lisaväärtus ja roll tuleb selgelt määratleda;

c) kõik partnerid lepivad kokku partnerluse ühistes eesmärkides ja selles, kuidas partnerlust juhitakse, eeskätt järgmises:

i) otsustusprotsess ja töökorraldus;

ii) rahastamiskord ja finantsjuhtimine;

iii) teabevahetuskanalid kõigi sidusrühmade vahel; kui sageli toimuvad koosolekud ja lähetavate organisatsioonide külastused;

iv) tööplaan ja tegevused, sh ajakava;

v) ülesannete jaotus vastavalt algatuse teavituskavale;

vi) partnerluse seire ja hindamine;

vii) raamatupidamine ja dokumentatsioon;

viii) lõikes 1 nimetatud vajaduste hinnangu viimistlemine ja lõplik vormistamine;

ix) ELi humanitaarabi vabatahtlikele antavate ülesannete ühine sõnastamine ja hindamine;

x) rollid ja vastutusalad seoses vabatahtlikuks kandideerijate ja ELi humanitaarabi vabatahtlikega ELi humanitaarabi vabatahtlike algatuses osalemise eri etappide jooksul;

xi) (nii partnerluse raames kui ka partnerluse väliste isikute poolt partnerite töö kohta esitatud) kaebuste läbivaatamise ja partnerite vaheliste konfliktide lahendamise kord;

xii) partneri lahkumise põhimõtted ja kord;

xiii) partneri lahkumise finantsmõju ning

xiv) partneri lahkumise lepingulised tagajärjed (kaasa arvatud ELi humanitaarabi vabatahtlike ja asjaomaste kogukondadega seoses).

d) Vajaduse korral töötatakse partnerite vahel välja vajaduspõhine strateegia suutlikkuse suurendamiseks ja/või tehnilise abi osutamiseks ning selle strateegia elluviimiseks nähakse ette eelarvevahendid.

e) Partnerid panustavad õppetegevustesse ning kohustuvad võtma teavitus- ja tutvustusmeetmeid vastavalt määruse (EL) nr 375/2014 artiklis 17 nimetatud teavituskavale.

5. PEATÜKK

VÕRDSED VÕIMALUSED JA DISKRIMINEERIMISE KEELD

Artikkel 11

Üldpõhimõte

1. ELi humanitaarabi vabatahtlike algatus on avatud kõigile nõuetele vastavatele kandidaatidele, olenemata nende kodakondsusest, soost, rassist, etnilisest päritolust, vanusest, sotsiaalsest taustast, usutunnistusest või veendumustest, perekonnaseisust või seksuaalsest sättumusest või puudest.

2. Lähetavad ja vastuvõtvad organisatsioonid kohustuvad järgima võrdse kohtlemise, võrdsete võimaluste ja mittediskrimineerimise põhimõtteid. Need põhimõtted integreeritakse täielikult vabatahtlike väljaselgitamise, valimise ja värbamise ning ettevalmistamise menetlusse ning tulemusjuhtimise poliitikasse ja tavadesse.

Artikkel 12

Võrdne kohtlemine, võrdsed võimalused ja diskrimineerimise keeld

1. Lähetaval organisatsioonil peavad olema põhimõtted ja poliitika, mis tagavad, et võrdse kohtlemise, võrdsete võimaluste ja mittediskrimineerimise põhimõtted kajastuvad töökorralduses ning et edendatakse kaasavat organisatsioonikultuuri.

2. Lõikes 1 nimetatud võrdse kohtlemise, võrdsete võimaluste ja mittediskrimineerimise poliitika peab vastama vähemalt järgmistele nõuetele:

a) vastama liidu ja liikmesriikide asjaomaste õigusaktide nõuetele ning selle eesmärk peab olema diskrimineerivate põhimõtete ja tavade, sealhulgas nendes õigusaktides nimetatud rühmade ja/või tööd otsides tõenäoliselt eelarvamustega kokku puutuvate ja seetõttu alaesindatud rühmade tööhõivet takistavate tegurite vältimine või käsitlemine ja kõrvaldamine;

b) hõlmama vabatahtliku tegevuse kõiki aspekte, kaasa arvatud individuaalsed käitumisnormid, vabatahtliku töö võimaluse väljakuulutamine, värbamine ja valimine, koolitus ja areng, tulemusjuhtimine, töötingimused, sealhulgas töötasu, ning töölt vabastamise kord (loetelu ei ole ammendav);

c) selgelt sätestama kõigi töötajate ja vabatahtlike, tippjuhtide ja juhtkonna liikmete, personaliosakondade ja organisatsiooni poolt kindlaksmääratud muude sidusrühmade rollid ja vastutusalad;

d) hõlmama korrapärast järelevalvet ja läbivaatamist, et tagada selle jätkuv kooskõla asjaomaste õigusnormidega ning õige ja tõhus rakendamine.

3. Vastuvõttev organisatsioon annab lähetavale organisatsioonile kirjaliku kinnituse selle kohta, et on teadlik võrdse kohtlemise, võrdsete võimaluste ja mittediskrimineerimise põhimõtetest ja poliitikast ning teavitab lähetavat organisatsiooni ELi humanitaarabi vabatahtliku ülesannete ja neile esitatavate nõuete määratlemisel tehtavatest eranditest, mis on vajalikud organisatsiooni töö eripära tõttu.

4. Lähetav organisatsioon toetab vastuvõtvat organisatsiooni võrdse kohtlemise, võrdsete võimaluste ja mittediskrimineerimise poliitika rakendamisel ning erandjuhul toetab vastuvõtvaid organisatsioone, kui neil on vaja neid põhimõtteid organisatsiooni töö eripära tõttu kohandada.

5. Võimaluse korral korraldab lähetav organisatsioon eelnimetatud poliitika ja põhimõtete kohta korrapäraselt asjakohaseid koolitusi kõigile töötajatele ja annab neile nendest ülevaate, selleks et tagada, et kõik sidusrühmad mõistavad, rakendavad ja toetavad seda poliitikat.

6. PEATÜKK

LIIKMESRIIKIDE JA LIIDU ÕIGUSNORMIDE NING VASTUVÕTVA RIIGI ÕIGUSNORMIDE JÄRGIMINE

Artikkel 13

Üldsätted

1. Lähetavad ja vastuvõtvad organisatsioonid tagavad asjaomaste liikmesriikide ja liidu õigusnormide ning vastuvõtva riigi õigusnormide järgimise, sealhulgas järgmiste õigusnormide järgimise:

a) määrus (EL) nr 375/2014, kaasa arvatud artiklis 5 nimetatud üldpõhimõtetest kinnipidamine;

b) ELi humanitaarabi vabatahtlike õigusliku seisundi suhtes kohaldatavad õigusaktid;

c) vabatahtlike töötingimuste, tervise, ohutuse ja turvalisuse suhtes kohaldatavad õigusaktid;

d) võrdset kohtlemist ja mittediskrimineerimist käsitlevad õigusaktid ning

e) isikuandmete kaitset käsitlevad õigusaktid.

2. Lähetavad ja vastuvõtvad organisatsioonid teavitavad ELi humanitaarabi vabatahtlikke nende õigustest ja seadusjärgsetest kohustustest, mis tulenevad lõikes 1 nimetatud õigusnormidest, ning nende õigusest kindlustuskaitsele, mis sätestatakse määruse (EL) nr 375/2014 artikli 9 lõike 3 alusel vastu võetavas komisjoni rakendusmääruses.

Artikkel 14

ELi humanitaarabi vabatahtliku õiguslik seisund

1. Lähetav organisatsioon täidab ELi humanitaarabi vabatahtliku õigusliku seisundi suhtes kohaldatavate õigusaktide nõudeid. Selleks koostab lähetav organisatsioon määruse (EL) nr 375/2014 artikli 14 lõikes 5 osutatud lähetuslepingu, millele kirjutavad alla organisatsioon ja ELi humanitaarabi vabatahtlik. Lepingus on nimetatud kohaldatavad õigusaktid ja lepingu suhtes kohaldatav kohtualluvus.

2. Lähetav organisatsioon tagab, et vastuvõttev organisatsioon täidab lepingu tingimusi, ja vastutab lähetuslepingu sätete rikkumise eest vastuvõtva organisatsiooni poolt.

Artikkel 15

Kohustus teavitada ELi humanitaarabi vabatahtlikku maksunormidest

1. Enne lähetust teavitab lähetav organisatsioon ELi humanitaarabi vabatahtlikku lähetava organisatsiooni asukohariigis ja vajaduse korral lähetuse riigis päevaraha suhtes kohaldatavatest maksunormidest.

2. Kui ELi humanitaarabi vabatahtlik ei ole lähetava organisatsiooni asukohariigi resident, teavitab lähetav organisatsioon ELi humanitaarabi vabatahtlikku kohustusest tutvuda tema elukohariigi maksunormidega, mida tema olukorra suhtes kohaldatakse.

Artikkel 16

Isikuandmete kaitse

1. Lähetavad ja vastuvõtvad organisatsioonid töötlevad isikuandmeid kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 95/46/EÜ ([1]) ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 45/2001 ([2]), kui need on kohaldatavad.

2. Lähetavad ja vastuvõtvad organisatsioonid tagavad, et vabatahtlikuks kandideerijate ja ELi humanitaarabi vabatahtlike isikuandmete töötlemise, sh isikuandmete kogumise, kasutamise, avalikustamise ja kustutamise käigus hoitakse ära isikuandmete kuritarvitamine ja väärkasutamine. See kehtib kõigi vabatahtlikuks kandideerijate ja ELi humanitaarabi vabatahtlikega seotud tegevuste, eelkõige järgmiste tegevuste puhul:

a) värbamine ja valimine (sh kandideerimistaotlused, vestluste märkmed ja enesehindamise küsimustikud) ning

b) ELi humanitaarabi vabatahtlike ettevalmistamine ja juhtimine (sh õppe- ja arenguplaanid, tulemuste hinnangud ning andmed juhendamise, tervisekontrollide ja distsiplinaarküsimuste kohta).

3. Lähetavad ja vastuvõtvad organisatsioonid tagavad, et töödeldakse ainult asjaomaseid isikuandmeid ja et selliste isikuandmete suhtes, nagu isiku nimi, vanus, aadress ja sünnikuupäev, sealhulgas tundlikud andmed, ning isikute värbamist, töötamist ja töötulemusi käsitlev teave, kohaldatakse järgmist:

a) isikuandmeid kogutakse õiguspäraselt ja piisavalt õiguspärasel eesmärgil;

b) isikuandmeid töödeldakse õiglaselt ja seaduslikult;

c) vajaduse korral isikuandmeid parandatakse või ajakohastatakse;

d) juurdepääs isikuandmetele on ainult volitatud töötajatel:

e) isikuandmed tehakse taotluse korral kättesaadavaks asjaomasele vabatahtlikuks kandideerijale või ELi humanitaarabi vabatahtlikule;

f) isikuandmeid säilitatakse turvaliselt ning

g) neid säilitatakse vaid vajaliku aja vältel.

4. Lõikes 3 osutatud isikuandmete töötlemiseks taotlevad lähetavad ja vastuvõtvad organisatsioonid ELi humanitaarabi vabatahtliku selgesõnalist nõusolekut.

5. Lähetavad ja vastuvõtvad organisatsioonid teavitavad vabatahtlikuks kandideerijat või ELi humanitaarabi vabatahtlikku nende õigusest isikuandmete kaitsele, õigusest kaevata ning kasutada nende endi andmeid ja nendega tutvuda ning õigusest teada seda, millistel üksustel on juurdepääs nende isikuandmetele, ja seda, mis liiki andmetele on igal konkreetsel üksusel juurdepääs.

([1]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 95/46/EÜ, 24. oktoober 1995, üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 281, 23.11.1995, lk 31).

([2]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 45/2001, 18. detsember 2000, üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 8, 12.1.2001, lk 1).

Artikkel 17

Eetika ja käitumisjuhend

1. Lähetavad ja vastuvõtvad organisatsioonid lepivad kokku eetikapõhimõtetes, mille eesmärk on ära hoida korruptsiooni ning altkäemaksu andmist ja võtmist, ning käitumisjuhendis, mis tugineb lähetava organisatsiooni juhtimispoliitikale, on sobiv ELi humanitaarabi vabatahtlike jaoks ja mida kohaldatakse nende suhtes ning milles on esitatud juhised vabatahtlikelt oodatava käitumise, väärikuse ja eetilistest põhimõtetest kinnipidamise kohta kogu ELi humanitaarabi vabatahtlike algatuses osalemise jooksul.

2. Käitumisjuhend on ELi humanitaarabi vabatahtlike suhtes siduv ja sisaldab vähemalt järgmisi nõudeid:

a) valmisolek arendada ELi humanitaarabi vabatahtlike algatusega seotud identiteeditunnet ja algatuse eesmärkide saavutamisele kaasa aidata;

b) teiste inimeste ja nende väärikuse austamine ning mittediskrimineerimise põhimõtte järgimine;

c) määruse (EL) nr 375/2014 artikli 5 lõikes 1 nimetatud humanitaarabi põhimõtete järgimine;

d) valmisolek seista laste ja haavatavate täiskasvanute eest, mille hulka kuulub ka täisleppimatus seksuaalse kuritarvitamise suhtes;

e) täisleppimatus lähetuse riigis ebaseaduslike narkootikumide tarvitamise suhtes;

f) kohalike seaduste järgimine;

g) eetilisus, eitav suhtumine pettusesse ja korruptsiooni;

h) rangete käitumisnormide järgimine nii eraelus kui ka tööalases tegevuses;

i) turvalisus-, tervise- ja ohutusnõuete täitmine;

j) kohustus teatada rikkumistest ja teatamist reguleerivad sätted;

k) meediaga suhtlemise ja teabehalduse eeskiri ning

l) organisatsiooni varustuse väärkasutamist keelavad normid.

3. Kui ELi humanitaarabi vabatahtlik käitumisjuhendit rikub, lahendatakse olukord lähetava organisatsiooni juhtimispoliitika kohaselt.

4. Kui leitakse, et rikkumine kujutab endast tõsist üleastumist, saadetakse ELi humanitaarabi vabatahtlik varem tagasi ja vajaduse korral teatatakse tema käitumisest asjaomastele kutse- või õigusorganisatsioonidele või ametiasutustele.

Artikkel 18

Laste ja haavatavate täiskasvanute kaitse, sh täisleppimatus seksuaalse kuritarvitamise suhtes

1. Lähetavad ja vastuvõtvad organisatsioonid lepivad kokku täisleppimatuse põhimõttes laste ja/või haavatavate täiskasvanute kuritarvitamise, kaasa arvatud seksuaalse kuritarvitamise suhtes. Organisatsioonid peavad olema võimelised teatama kuritarvitustest, lahendama kuritarvitusjuhtumid kiiresti ja nõuetekohaselt, ohvreid toetama, ära hoidma rikkumistest teatajate tagakiusamist ning rikkujad vastutusele võtma.

2. Lähetavad ja vastuvõtvad organisatsioonid hoiavad kuritarvitused ära ELi humanitaarabi vabatahtlike valimise menetluse kaudu ning nendele selle teema tutvustamise ja nende koolitamise teel, luues selles küsimuses avatud ja teadlikkusele orienteeritud õhkkonna ning määrates selgelt, kes vastutavad selle küsimusega seotud juhtimise ja järelevalve eest.

3. Lähetav organisatsioon teostab kõik õigusaktidega ettenähtud kontrollid, et vabatahtlikuks kandideerija saaks loa kõnealuste sihtrühmadega töötada.

4. Lähetavad ja vastuvõtvad organisatsioonid teavitavad vabatahtlikuks kandideerijaid ja ELi humanitaarabi vabatahtlikke riskidest ja soovitatavatest ennetusmeetmetest, selleks et tagada, et kuritarvitusi ei esine.

7. PEATÜKK

LÕPPSÄTTED

Artikkel 19

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kolmandal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 24. oktoober 2014

Komisjoni nimel
president
José Manuel BARROSO

LISA

Pädevusraamistik

1. **Valdkonnaülesed pädevused, mida nõutakse paljudes vabatahtliku töö ja tööhõive sektorites ning mis ei ole humanitaarabi valdkonnale eriomased**

Pädevus	Kirjeldus
1) **Koostöösuhete arendamine ja hoidmine**	
Teistega koos töötamine	— Arvestab erinevate tööstiilidega, suhtub neisse lugupidavalt ja on võimeline nendega kohanema. — Mõistab ja aktsepteerib oma rolli kollektiivis ning panustab kollektiivi eesmärkide saavutamisse positiivselt ja algatusvõimeliselt. — Jagab kasulikku teavet ja teadmisi kolleegidega ning vajaduse korral ka laiemalt. — Tegutseb võimalike konfliktide lahendamisel asjalikult.
Suhtlemine	— Suhtleb tulemuslikult kollektiivi teiste liikmetega ja kollektiiviväliste isikutega. — Kuulab ära kollektiivi teiste liikmete uued seisukohad ja erinevad arvamused. — Kasutab erinevaid suhtlusvahendeid (näost näkku suhtlus, telefon ja e-post), sealhulgas mitteverbaalset suhtlust, vastavalt kohalikule tavale ja olukorrale.
2) **Vabatahtliku mõtteviis**	
	— Vabatahtlik töö pakub talle rahuldust. — Saab aru vabatahtliku töö ja kodanikuaktiivsuse mõistetest ja nende rollist ühiskonnas ning omab nende kohta arvamust. — On valmis panustama ilma rahalise tasuta. — Võtab talle antud ülesandeid tõsiselt ja täidab neid oma parimate võimete kohaselt isegi ilma rahalise tasuta. — Tahab vabatahtlikuna panustada organisatsiooni toimimisse ja ühtlasi abisaajaid (st kohalikke kogukondi) aidata.
3) **Enesejuhtimine pingelises ja muutuvas keskkonnas**	
Eneseanalüüsi võime ja pingetaluvus	— Võimeline stressiga toime tulema ja raskusi ületama. — Teeb kindlaks stressiallikad ja teab, kuidas nende negatiivset mõju vähendada. — On valmis stressist ja raskustest rääkima ning vajaduse korral palub abi. — On võimeline kohanema elamistingimustega olukorras, kus vahendid on piiratud ja mugavust on vähe. — Kohaneb muutuva olukorra ja muutuvate piirangutega rahulikult ning reageerib neile asjalikult. — On teadlik oma tugevatest ja nõrkadest külgedest ning sellest, kuidas need võivad tema tööd mõjutada.
Iseseisvus	— Korraldab iseseisvalt oma tegevuse töökohas ja vabal ajal. — Planeerib oma tööpäeva ja paneb ülesanded tähtsuse järjekorda. — Teab oma vastutusala piire ja vajaduse korral teavitab kõrgemal ametikohal vastutavat (-aid) isikut(-id).

Pädevus	Kirjeldus
Mõistlike ootuste seadmine	— Saab realistlikult aru oma panusest organisatsiooni töösse ja sellest, kuidas ta saab abisaajaid aidata. — Kohandab oma ootusi vastavalt muutuvale olukorrale.
Kultuuriliste erinevuste mõistmine	— Väldib kultuurilisi stereotüüpe. — On avatud kultuurilistele erinevustele ja hindab neid. — Suhtub teistesse kultuuridesse lugupidavalt ning kohandab oma käitumist, et vältida arusaamatusi. — Pöörab tähelepanu mitteverbaalsele suhtlusele mitmekultuurilises kontekstis. — Suhtub erinevatesse veendumustesse, ühiskonnatavadesse ja väärtushinnangutesse neutraalselt. — On empaatiline ja mõistev.
4) **Juhiomadused**	
	— Innustab teisi (kohaliku või rahvusvahelise) kollektiivi liikmeid ülesannete täitmisel. — Julgustab inimesi vastutama teatavate ülesannete eest. — Kuulab teised ära. — Sisendab usaldust.Kui ta töötab juhina: — Sõnastab selgelt teistele antavad ülesanded ja selle, mida ta teistelt ootab. — Kontrollib, kas teised said oma ülesannetest aru. — Annab tagasisidet ja tunnustab teiste panust. — Teeb otsuseid, mis kajastavad tegevusega seotud riski, võttes arvesse selle kiireloomulisust.
5) **Tulemuste saavutamine**	
Saavutab tegevuse käigus nii vahetud tulemused kui ka suutlikkuse suurenemise ning annab nende kohta teavet	— On positiivse hoiakuga („Me saame hakkama!”) ja näitab üles algatusvõimet. — Teeb kindlaks, millised muudatused on olulised kestlike tulemuste saavutamiseks. — Annab tõhusalt teavet tulemuste kohta. — Teeb kindlaks, kes peaks temalt õppima, ja selgitab tulevastele ülesande täitjatele seni tehtud töö sisu. — Püüab leida lahendusi. — Astub samme võimalike konfliktide lahendamiseks. Kui ta töötab suutlikkuse suurendamise valdkonnas: — Tunneb ja kasutab eri meetodeid organisatsiooni suutlikkuse suurendamiseks olukorras, kus vahendid on piiratud. — Tunneb ja kasutab meetodeid ja vahendeid vajaduste hindamiseks, selleks et teha kindlaks suutlikkuse suurendamisel tähelepanu vajavad küsimused.
Vastutus	— On pühendunud tulemuste õigeaegsele saavutamisele. — Soovib tagasisidet ja võtab saadud tagasisidet arvesse. — Annab aru asjaomastele isikutele. — Seab kahtluse alla otsused ja käitumise, mis on vastuolus organisatsiooni käitumisjuhendiga ja/või muude asjaomaste humanitaarabi andmise nõuetega.

2. **Eripädevused, mis on vajalikud ELi humanitaarabi vabatahtlike algatuse ja humanitaarabi valdkonna jaoks laiemalt**

Pädevus	Kirjeldus
6) **ELi humanitaarabi vabatahtlike algatuse ja humanitaarabi valdkonna tundmine laiemalt ning humanitaarabi andmise põhimõtete järgimine**	— Tunneb humanitaarabisüsteemi ja selles osalejaid ning teab, millised on selle valdkonna seosed teiste välispoliitika valdkondadega, eelkõige ELi vaatenurgast. — Tunneb humanitaarabi andmise aluseks olevaid teoreetilisi põhimõtteid ja üldtuntud tavasid. — Tunneb asjaomased humanitaarabi valdkonna nõudeid ja käitumisjuhendeid, kaasa arvatud neid, mis on seotud vastutuse ja kvaliteedijuhtimisega, ning humanitaarabi andmise õiguslikku raamistikku. — Teab, millised on humanitaarabioperatsiooni etapid, sh hädaolukordade ärahoidmine, nendeks valmisolek, katastroofiohu vähendamine ja ohjamine, hädaolukordadele reageerimine ja taastamistöö. — Tunneb humanitaarabi ja arenguabi valdkonnaga seotud teooriat ja praktikat ning lähenemisviisi vastupanuvõime suurenemisele. — Võtab arvesse katastroofis või humanitaarkriisis kannatada saanud inimeste vajadusi, oskusi, võimeid ja kogemusi. — Mõistab ELi humanitaarabi vabatahtlike algatuse eesmärke ja nende eesmärkide sidusvust missioonile saadetud vabatahtliku tööle. — Tunneb vabatahtlike väljavalimise, koolitamise ja lähetamise protsessi. — Mõistab vabatahtliku rolli ja teab, mida teha enne lähetust, selle jooksul ja pärast seda. — Kasutab oma teadmisi ELi humanitaarabi vabatahtlike algatusest laiemas ELi humanitaarabi andmise kontekstis.
7) **Ohutus- ja turvalisuspõhimõtete läbiv arvestamine**	— Mõistab organisatsiooni ohutusnõuete järgimise tähtsust lähetusel. — Mõistab põhimõtet, mille kohaselt ei tohi tekitada kahju, ja järgib seda. — Teeb projekti käigus kindlaks riskid ja hoiab ära ohud. — Suudab tegutseda ohtlikus olukorras. — Saab hakkama turvaintsidentidest põhjustatud stressiga. — Oskab anda baastasemel esmaabi.
8) **Projektijuhtimine humanitaarabi valdkonnas**	— Oskab kirjeldada ja analüüsida humanitaarabi projektitsükli eri etappe, mille hulka kuuluvad vajaduste hindamine, ettepaneku ja eelarve väljatöötamine ning projekti teostamine, järelevalve ja hindamine. — Tunneb ja rakendab eelarve ja ettepaneku koostamise peamisi põhimõtteid. — Tunneb ja rakendab projekti finantsjuhtimise peamisi põhimõtteid. — Mõistab projektijuhtimise protsesside läbipaistvust ja tagab selle. — Tunneb ja rakendab tulemusjuhtimise, järelevalve ja hindamise peamisi põhimõtteid.

Pädevus	Kirjeldus
9) **Teabevahetus ja selgitustöö**	
	— On teadlik ELi humanitaarabi vabatahtlike algatuse teavituskavast ja järgib seda aktiivselt ning täidab oma ülesandeid kava elluviimisel. — Seisab vajaduse korral kindlalt organisatsiooni ja ELi humanitaarabi vabatahtlike algatuse väärtushinnangute eest. — Teeb kindlaks, kes on esmased, teisesed ja olulised sidusrühmad kohalikus humanitaarabi andmise olukorras. — Tunneb ja kasutab vahendeid rahvusvaheliste ja kohalike sidusrühmade toetuse saamiseks humanitaarabi andmiseks valdkonnas, kus ta töötab. — ELi humanitaarabi vabatahtlike algatuse huve esindades sõnastab oma argumendid selgelt ja tõenduspõhiselt ning töötab välja tõhusa teabevahetusstrateegia.

3. **Erialased pädevused, mis tulenevad humanitaarabi valdkonnas olulistest eriteadmistest**

ELi humanitaarabi vabatahtlikud võivad olla pädevad järgmistes valdkondades (mittetäielik loetelu):

— **rahastamine ja raamatupidamine**

— **õigusküsimused**

— **projektijuhtimine ja -haldus**

— **projektide järelevalve ja hindamine**

— **teabevahetus (sealhulgas teema tutvustamine, suhtekorraldus ja selgitustöö)**

— **logistika ja transport**

— **personalijuhtimine ja õpe**

— **organisatsioonide arendamine ja suutlikkuse suurendamine**

— **strateegiline poliitikakujundamine ja planeerimine**

— **riskiteavitus ja infotehnoloogia**

— **vesi ja sanitaartingimused**

— **varjupaik ja kaitse**

— **toit, toiduainetega varustamine ja tervis**

— **pagulased ja riigisisesed põgenikud**

— **soolise võrdõiguslikkuse küsimused**

— **lastekaitse**

— **elatusvahendid**

— **hädaabi, taastamistöö ja arengukoostöö ühendamine**

— **katastroofiohu juhtimine**

— **vastupanuvõime parandamine**

— **katastroofiandmed ja teadmised katastroofidest**

— **riski ja haavatavuse hindamine ja kaardistamine ning ebastabiilsuse ja konfliktianalüüs**

— **kohandumine kliimamuutusega ja ökosüsteemipõhine majandamine**

— **teadlikkuse suurendamine ja haridus**

— **linnakeskkonna vastupanuvõime ja maakasutuse planeerimine**

— **kogukonnapõhine areng**

— **sotsiaalkaitse ja turvavõrgud**
— **vastupanuvõimelised ettevõtted ja taristu, kaasa arvatud elutähtsa taristu kaitse**
— **riski finantseerimine**
— **seire ja varajase hoiatamise süsteemid**
— **valmisolek katastroofiks ja erandolukorra plaanimine**
— **kodanikukaitse ja hädaolukordadele reageerimine**
— **katastroofi- ja konfliktijärgne hindamine ja taastamistöö**
— **meditsiini- ja meditsiinilised tugiteenused**
— **inseneritöö**
— **vabatahtlike juhtimine**